

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова

Міжнародна науково-практична конференція

ІННОВАЦІЙНІ ІНІЦІАТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тези доповідей

Квітень 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

Міжнародна науково-практична конференція

**ІННОВАЦІЙНІ ІНІЦІАТИВИ
ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Тези доповідей

Харків
2020

ББК 74.58я7
УДК 378.80.65.01
І 66

Організаційний комітет:

Сухонос М. К., проректор з наукової роботи, доктор технічних наук, професор (голова оргкомітету)

Калмиков О. О., декан факультету по роботі з іноземними громадянами, кандидат технічних наук, доцент (заступник голови оргкомітету)

Резван О. О., завідувач кафедри мовної підготовки, педагогіки і психології, доктор педагогічних наук, професор

Телєжкіна О. О., кандидат філологічних наук, доцент

Рекомендовано Вченою радою Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова (протокол № 9 від 03.04.2020 р.).

І 66 Інноваційні ініціативи організації навчання іноземних здобувачів вищої освіти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Харків: Видавництво ХНУМГ імені О. М. Бекетова, 2020. 160 с.

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції магістрантів, аспірантів і науковців «Інноваційні ініціативи організації навчання іноземних здобувачів вищої освіти». У них наводяться адміністративно-правові й науково-методичні аспекти забезпечення навчального процесу з іноземними здобувачами вищої освіти.

Стиль та орфографія авторів збережені.

За зміст матеріалів несуть відповідальність автори.

Ю. О. Садовниченко¹, Н. Л. Пастухова², В. В. Мясосдов¹

¹Харківський національний медичний університет

²ДУ «Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України»

ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Надання освітніх послуг іноземним студентам є дієвим стимулом економічного росту країни та фактором інтернаціоналізації вищої школи в умовах зростання конкурентної боротьби держав та ЗВО за талановиту молодь (Степаненко І., Дебич М., 2017). У 2018 році в Україні навчалося 75 605 іноземних здобувачів вищої освіти зі 154 країн (інформація з сайту <https://studyinukraine.gov.ua>), що становило 4,3 % від загальної кількості студентів у державі та 1,3 % світового ринку освітніх послуг.

Основні аспекти навчання іноземних студентів вивчали В. Бондаренко, Н. Булгакова, Н. Зінонос, О. Зіньковський, О. Суригін та ін., а особливості навчання у вищій школі найбільш популярним серед цієї категорії здобувачів медичним спеціальностям були розглянуті в нечисленних роботах І. Мельничук, І. Мищенко, В. Петрини та ін. Мета цього дослідження – дібрати ефективні технології навчання для нового покоління іноземних студентів-медиків.

Теперішні покоління студентів – Y та Z – надають переваги інтернет-технологіям, спілкуванню у віртуальному просторі, зосереджені на короткострокових цілях, тому традиційна парадигма навчання і викладання у вищій освіті для них є малопривабливою через конфлікт поколінь із професорсько-викладацьким складом, постмодерністський тип поведінки і споживацьке ставлення до освіти (Mohr K.A.J., Mohr E.S., 2017). Найбільш значущими характеристиками представників цього покоління є «інформаційно-технологічна обізнаність і залежність, толерантність до

реклами, багатоканальність сприйняття інформації, гнучкість і адаптивність, образність мислення, інтровертність та аутизація, важливість реакції суспільства» (Шмоніна Т. А., 2018). Тож, урахування цих характеристик при доборі сучасних методів навчання дасть змогу сформувати якісно нову мотиваційну основу в процесі навчання (Мылтасова О.В. и др., 2017).

При використанні цифрових технологій, у першу чергу, варто акцентувати увагу на електронному та симуляційному навчанні, застосуванні моделі освітнього процесу «перевернутий клас» та соціальних медіа (Hopkins L., et al., 2017).

Порівняння найбільш затребуваних платформ електронного навчання Moodle та Google classroom показало, що перша дає можливості для тестування, тоді як друга дозволяє використовувати письмові завдання та оперативніше реагувати на дії здобувача освіти, і є більш прийнятною для навчання іноземних студентів (Шмоніна Т. А., Свістунов О. Ю., 2018). З огляду на те, що навчальні курси на обох платформах мають наповнювати викладачі, це потребує значних витрат часу та суттєво обмежить їхні можливості та доступ студентів до використання матеріалів, захищених авторським правом.

Значно толерантнішими для організації віртуального навчання студентів є платформи найбільших світових видавництв, наприклад, Pearson Mastering, на якій вже розміщено весь ілюстративний матеріал, відеофрагменти та анімації до певних підручників, а також великі бази тестових завдань. Проте, доступ до таких платформ є платним і обмежується лише матеріалами до англomовних підручників, придбаних університетом, відтак може використовуватися не усіма студентами. Крім того, зміст таких засобів навчання не завжди відповідає програмам навчальних дисциплін для медиків.

У зв'язку з тим, що вища медична освіта здійснюється лише за очною (денною) формою навчання, то платформи електронного навчання стають здебільшого освітнім середовищем завдяки розміщенню в них відеолекцій,

організації самостійної роботи, контролю знань і відстеження успішності студентів. Однак ситуацію може дещо змінити використання моделі «перевернутого класу», яка передбачає вивчення теоретичного матеріалу здобувачами освіти вдома за короткими відеофрагментами, надісланими викладачем, та виконання відповідних завдань, що дозволяє сконцентрувати увагу на ключових моментах і впевнитись у засвоєнні знань. З огляду на те, що й вітчизняні студенти вважають лекції малоефективними в класичному вигляді, для іноземних студентів використання зазначеної технології стало б більш прийнятною формою роботи, бо вони можуть індивідуалізувати процес засвоєння знань: регулювати швидкість відтворення матеріалу, повторювати перегляд потрібну кількість разів тощо. Натомість в аудиторії стане можливим подальше поглиблене вивчення та обговорення теоретичного матеріалу, а також опанування відповідних практичних навичок. Така форма роботи потребує ретельної підготовки усіх учасників навчального процесу та високого ступеня мотивації студентів, при цьому її ефективність і розвиток креативності й самостійності здобувачів лишаються недоведеними (Воронина М. В., 2018).

Певні можливості в навчанні студентів медичних університетів створюють соціальні медіа – онлайн-ресурси, що наповнюються усіма учасниками, зокрема Sermo та DailyRounds. Проте їх варто використовувати студентам старших курсів, які на достатньому рівні володіють ключовими компетентностями та здатні критично осмислити подану інформацію і коментарі до неї.

Не менш затребуваною технологією сучасного освітнього процесу в провідних медичних університетах світу є симуляційне навчання. Серед симуляторів особливу увагу привертають саме віртуальні, у тому числі різноманітні мобільні додатки (Martínez F. et al., 2017), проте їхнє використання здебільшого обмежене технічними можливостями.

Урізноманітнення форм і методів професійної підготовки студентів-медиків шляхом поєднання традиційних з ефективними формами і методами

цифрових технологій, адаптованих для навчання іноземних здобувачів освіти, дозволить забезпечити індивідуалізацію професійної освітньої траєкторії, підтримку мотивації до навчання, у тому числі й упродовж життя. Ці ж чинники сприятимуть і розвитку професійної майстерності педагогів.

І. Є. Семененко

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ В ПРАКТИЧНО ОРІЄНТОВАНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Перед сучасною системою української освіти стоять певні виклики: усунути основні недоліки традиційних форм і методів навчання майбутніх кваліфікованих працівників, подолати розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом, та підвищити якість підготовки кваліфікованих кадрів з урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання. Саме дуальна освіта може дати відповіді на ці виклики. Концепція дуальної освіти передбачає зміну співвідношення навчального часу: теоретичне навчання – 30%, виробниче навчання та виробнича практика – 70% навчальних годин; упровадження блочно-модульної побудови навчального процесу: опанування базового модуля на базі закладу освіти, а потім чергування: модуль теорії (1–2 тижні) на базі закладу професійної (професійно-технічної) освіти / модуль практики (4–8 тижнів) на базі підприємств, установ, організацій; оцінювання результатів навчання – відповідно до реальних показників професійної підготовки, підтвердженої в умовах виробництва. Виконання цього завдання вимагає оптимізації практично орієнтованого навчального процесу іноземних студентів шляхом інноваційної діяльності, саме цим зумовлено актуальність дослідження.